

Податкова консультація

Державна фіскальна служба Україна, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула Ваше звернення ... щодо практичного застосування норм законодавства з питання нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) та в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням фактичних обставин, викладених у зверненні.

Статтею 1 Закону України від 05 липня 2012 року № 5076 «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що адвокатською діяльністю визнається незалежна професійна діяльність адвоката зі здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту.

До інших видів правової допомоги належать види адвокатської діяльності з надання правової інформації, консультацій та роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення (п.п. 6 п. 1 ст. 1 Закону № 5076).

Пунктом 3 ст. 4 Закону № 5076 встановлено, що адвокат може здійснювати адвокатську діяльність індивідуально або в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання (організаційні форми адвокатської діяльності).

Адвокат, який здійснює свою діяльність індивідуально, є самозайнятою особою (ст. 13 Закону № 5076).

Особі, яка склала присягу адвоката України, радою адвокатів регіону у день складення присяги безоплатно видаються свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та посвідчення адвоката України (ст. 12 Закону № 5076).

Відповідно до наявної інформації Вам Радою адвокатів Запорізької області видано свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 521 від 22.04.2005. Право на заняття адвокатською діяльністю зупинено з 28.09.2017.

Згідно з п.п. 14.1.226 п. 14.1 ст. 14 Кодексу незалежна професійна діяльність – це діяльність адвокатів за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою – підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.

Відповідно до п. 178.1 ст. 178 Кодексу особи, які мають намір здійснювати незалежну професійну діяльність, зобов'язані стати на облік у контролюючих органах за місцем свого постійного проживання як самозайняті особи та отримати довідку про взяття на облік згідно із ст. 65 Кодексу.

Згідно зі ст. 65 Кодексу, ст. 5 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464), Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 № 1162 та Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 (далі – Порядок № 1588), для взяття на облік фізичної особи, яка має намір провадити незалежну професійну діяльність, така особа повинна подати до контролюючого органу за місцем постійного проживання заяву за формою № 5-ОПП, заяву за формою № 1-ЄСВ та копію свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження незалежної професійної діяльності.

Одночасно слід зазначити, що згідно зі ст. 5 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) обов'язки платників єдиного внеску виникають у осіб, зазначених, зокрема, в п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464 з початку провадження відповідної діяльності.

Відповідно до п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464 особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зокрема, адвокатську діяльність та отримують дохід від цієї діяльності є платниками єдиного внеску (п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464).

Згідно із п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 (у редакції Закону України від 28.12.2014 р. № 77-VIII) у разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, такий платник мав право самостійно визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Звертаємо увагу, що з 01.01.2017 відповідно до Закону України від 06 грудня 2016 року № 1774-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», набрали чинності зміни, зокрема, в порядку нарахування, обчислення єдиного внеску.

Так, згідно з п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464, у разі якщо платник єдиного внеску, визначений п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, не отримав дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, він зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Таким чином, з 01.01.2017 Законом № 2464 обов'язок визначення бази нарахування єдиного внеску покладено на платників, вказаних у п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, як тих, що отримують, так і тих, які не отримують дохід від провадження незалежної професійної діяльності.

З 01 січня 2018 року Законом України від 03.10.2017 № 2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» до п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 внесено зміни, а саме, для бази нарахування єдиного внеску змінено період (рік на квартал).

Єдиний внесок для платників, зазначених у ст. 4 Закону № 2464, встановлюється у розмірі 22 відс. визначеної ст. 7 Закону № 2464 бази нарахування єдиного внеску (частина п'ята ст. 8 Закону № 2464).

Підставою для зняття з обліку в контролюючих органах фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність, є документально підтверджена інформація відповідного державного органу, що реєструє таку діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо) про реєстрацію припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи у відповідному уповноваженому органі (пп. 67.1.2 п. 67.1 ст. 67 Кодексу).

Відповідно до п.п. 2 п. 11.18 Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 (далі – Порядок № 1588) фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, знімаються з обліку після припинення такої незалежної діяльності, за наявності документально підтвердженої інформації відповідного державного органу, що реєструє таку діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо), та поданої до контролюючого органу за основним місцем обліку заяви за формою № 8-ОПП.

Відповідно до п.1 розділу V Порядку № 1162 у разі прийняття рішення про ліквідацію, припинення незалежної професійної діяльності платник єдиного внеску зобов'язаний у десятиденний строк з дня прийняття відповідного рішення подати до контролюючого органу заяву про зняття з обліку платника єдиного внеску за формою № 7-ЄСВ та копії таких документів: розпорядчого документа про припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи.

Зняття з обліку платників єдиного внеску, зокрема осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, здійснюється відповідно до частини першої ст. 5 Закону № 2464 і розділу V Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та Положення про реєстр страхувальників, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 № 1162 (далі – Порядок № 1162) згідно з якими фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність знімаються з обліку за їхньою заявою після проведення передбачених законодавством перевірок платників, звірення розрахунків та проведення остаточного розрахунку.

Враховуючи викладене з 01.01.2017 платник єдиного внеску, визначений п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, перебуваючи на обліку у контролюючому органі, зобов'язаний визначити базу нарахування єдиного внеску та сплатити суму внеску у розмірі не менше мінімального страхового внеску на місяць. При цьому обов'язок сплати єдиного внеску такими платниками зупиняється після припинення права на заняття незалежною професійною діяльністю.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.